

emberre; de mindjárt országos mozgalom! — ez egy kicsit sok. A közpálya emberei ki vannak téve a támadásnak s készen is kell állaniok a visszaverésre, de fölösleges pazarlás egy támadással szemben nagyobb erőt mozgósítani, mint a mennyivel vissza lehet verni. S épen ilyen fölöslegesek az elkeseredés túlzásai. Hiszen akkor a sokat szidott minisztereknek mindig az elkeseredés paroxismusában kellene élniök. Azt hisszük, hogy az ügy elmérgesedett állapotában is teljesen kielégítő a Magyarországi Tanítók Országos Bizottságának álláspontja, a mely szerint «kijelenti egyrészt azt, hogy a testi fenyték pædagogiai kérdésének tárgyalásába ezúttal nem bocsátkozván, az iskolában elkövetett brutalitásokat általában elítéli és megbotránkozással visszautasítja az oly általánosságban tartott s az egész tanítósgot sértő minősíthetetlen támadásokat, minők az utóbbi időben a Pesti Hirlap hasábjain nap-nap mellett megjelentek».

MAGYAR PÆDAGOGIAI TÁRSASÁG.

Felolvasó ülés 1900 okt. 20-án.

Jelen vannak dr. *Heinrich Gusztáv* elnöklése mellett *Badics Ferencz*, *Balogh Péter*, *Beke Manó*, *Böngérfi János*, *Erődy Béla*, *György Aladár*, *Gyulay Béla*, *Horti Henrik*, *Hoffer Lajos*, *Katonáné Thuránszky Irén*, *Kovács János*, *Kirchner Béla*, *Kovács Rezső*, *Komáromy Lajos*, *Kozma Gyula*, *Kőrösi Sándor (Fiume)*, *Miklós Gergely*, *Négyesy László*, *Nagy László*, *Peres Sándor*, *Radó Vilmos*, *Rados Ignác*, *Rajner Ferencz*, *Reif Mór*, *Szabó Péter*, *Szabó N.*, *Tomcsányi János*, *Weszely Ödön*, *Volenszky Gyula*, *Wagner Alajos*, *Trájtler Károly*; utóbbi mint jegyző.

I. Elnök az ülést megnyitja. Jelenti, hogy *Inczédy Dénes* társulatunk r. tagja elhunyt. Az elnökség gondoskodott arról, hogy a jeles tanférfi és tanügyi író fölött egyik legközelebbi ülésen emlékezésed mondassék. A Társulat *Inczédy Dénes* elhunytá fölött részvétét fejezi ki; egyebekben tudomásul veszi az elnöki előterjesztést.

Elnök megemlékezik továbbá *Pálffy János* gróf fejedelmi alapítványáról. Ezen nagy esemény méltánylása és a tanügy embereiben az által keltett érzelmek kifejezése megilleti a Pæd. Társaságot és az elnökség erre vonatkozólag propositiókat szándékozott tenni. Időközben, mint ez várható is volt, a Társaság tagjai között is megnyilvánult az erre irányuló törekvés s *Kemény Ferencz* tagtársunk a maga részéről is javaslatokat terjesztett az elnökséghez. Ezen javaslatok és ezek kapcsán az elnökség propositiói be fognak mutatattani.

Titkár fölolvassa Kemény Ferencz javaslatait a következőkben :

1. Találtassék mód és alkalom arra, hogy a nemes alapítónak a törvényhozás fejezze ki köszönetét. Egy nemzeti tett az egész nemzet halájára érdemes. 2. A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr gondoskodjék az alapító művészi képmásáról, mely legméltóbban a M. N. Múzeumban volna elhelyezendő, míg másolatai minden közép- és főiskola dísztermében találnának helyet. 3. A M. Pæd. Társaság rendkívüli ülésben méltassa e tettet és válaszsza meg Pálffy János grófot tiszteleti tagul. Az erről szóló oklevelet, köszönő irattal egyetemben, küldöttség nyujtsa át. 4. Pálffy János gróf életrajza és tette alkalmas módon feldolgozandó a magyar olvasókönyvek részére. 5. Hivatkozással egy vagy tíz év előtt tett indítványomra, a középiskolák elnevezését illetőleg, ajánlom most a «Pálffy-gymnasium» és «Pálffy-reáliskola» megvalósítását.

Titkár jelenti, hogy az elnökség a javaslatot tárgyalván, megállapodásait indítvány alakjában a t. Társaság elé terjeszti a következőkben : Az elnökség a javaslat minden egyes pontját olyannak tartja, mely a nagy alapítványért érzett nemzeti hála kifejezésének egy-egy méltó momentumuma lehet. Azért a javaslatot helyesli és azt egész terjedelmében jegyzőkönyvbe veszi. Azonban olyannak, a melyet a Társaság a maga hatáskörében meg is valósíthat, csak a 3-dik pont tekinthető. «A Magyar Pæd. Társaság rendkívüli ülésben méltassa e tettet és válaszsza meg Pálffy János grófot tiszteleti tagul. Az erről szóló oklevelet, köszönő irattal egyetemben küldöttség nyujtsa át.» — Ezen pontot elfogadásra ajánlván, egyszersmind indítványozza az elnökség, hogy az abban foglaltak s nevezetesen az alapítványt méltató előadás a legközelebbi rendes, tehát a novemberi ülés napirendjére tűzessék ki. A nemes alapító tiszteleti taggá választását a legközelebbi közgyűlés eszközli. A Társaság a javaslathoz egyhangulag hozzájárul.

II. Következett *Beke Manó* dr. előadása : «*Typikus hibák a matematikai tanításban*». (Székfoglaló.) Az előadást a Társaság érdekel hallgatta s előadónak köszönetet szavazott. (A dolgozatot lásd a folyóirat jelen számában.)

III. *Weszely Ödön* dr. előadást tartott : «*A fogalmazás tanításának módszere*» című tételről. (Közöltetni fog a Társaság folyóiratában.) A kérdéshez *Heinrich Gusztáv* elnök szólt. Szerinte a kérdés rendkívül fontos. Tapasztalata mondatja vele, hogy a tanulóknak még nincs nyelvük, szegények a szókincsben s azért súlyt helyez arra, hogy a kifejezések minden lehető módját együttesen — közös iskolai gyakorlatokban — keressék a tanulók. Szerette volna, ha az előadó kiterjeszkedett volna arra is, meddig lehet stylust tanítani és e téren meddig mehet a tanár? Gyakran olyant is követelnek a tanárok, a mi indokolatlan ; a

stylusnak ugyanis vannak bizonyos sajátosságai és tulajdonságai, melyeket már nem lehet tanítani. Az életben kitűnő stylista nagyon kevés van. A Társaság köszönetet mondott az előadónak érdekes fejtegetéseiért. Ezzel az ülés véget ért.

BEKÜLDÖTT KÖNYVEK.

Arany János művei, új kiadás hat kötetben. Budapest, 1900. Franklin-Társulat. Ára a hat kötetnek 20 K.

Nógrád vármegye népoktatásának története, többek közreműködésével szerkesztette *Dr. Pacséri Károly*. Balassa-Gyarmat, 1900, a nógrádmegyei tanítótestület tulajdona. — 304 lap. — Bolti ára 4 kor., tanügyi alkalmazottnak 2:30 kor.

Ormándy Miklós dr., Természetráaj, a gymnasiumok és reáliskolák I. oszt. számára. 95 szövegközi rajzzal és 16 színes táblával. Budapest, 1900. Franklin-Társulat. 140 lap. Ára kötve 2 kor. 40 fillér.

Ugyanaz a II. osztály számára. 146 szövegközi képpel és 20 színes táblával. 182 lap. Ára kötve 2 kor. 80 fillér.

Pirchala Imre, Latin nyelvtan, gymnasiumok és reáliskolák számára. Hatodik kiadás, második levonat. Pozsony—Budapest, 1899. Stampfel Károly. 180 lap. Ára 1 kor. 80 fillér.

Ujházy László, A magyar nemzet történelme, középiskolák alsó osztályai számára. I. rész, a III. oszt. számára. 36 képpel és 3 térképpel. — Budapest, 1900. Szent István-Társulat. 180 lap. Ára 1 korona 80 fillér.

Kiss Ernő dr. Stilisztika és poétika felsőbb leányiskolák és tanítóképzők számára. Budapest, 1900, Szt. István-Társ. 276 lap. Ára füzve 2:40 kor., kötve 2:80 kor.

Ujházy László, A magyar nemzet történelme, iskolai használatra. Budapest, 1900, Szt. István-Társulat, 366 lap. Ára füzve 2:40 kor., kötve 2:80 kor.

Ember Károly és Kováts Pál, Számtan, polgári és felsőbb leányiskolák I. és II. oszt. számára. Budapest, 1900, Szt. István-Társ. — 156 lap. Ára füzve 1:40 kor., kötve 1:80 kor.

Ertl Heribert, Természetráaj, a népiskolák felsőbb osztályai számára. Budapest, 1900, Szt. István-Társ. — 80 lap, 60 képpel. Ára kötve 48 fillér.

Barna Jónás, Emléklap az izr. Tanügyi Értesítő jubileumára. Budapest, 1900. Orsz. Izr. Tanítóegyesület. 213—276 lap.

Egyetemes Könyvtár. Kiadják Gross Testvérek, Győr. Egy füzet ára 20 fill. 116—117. sz. *Sudermann H.*, Keresztelő János, ford. Zoltán Vilmos. 120 lap.

118. sz. *Zoltán Vilmos*, Szabina, verses színmű 1 felv. 47 lap.

119. sz. *Győrffi Endre*, Az anarchisták Rómában. 56 lap.

Kemény Ferencz, Német nyelvtan és olvasókönyv. I. rész, a gymn. III., a reálisk. I., a polgári és keresk. iskolák alsó osztályai számára. Budapest, 1901. Lampel R. (Wodianer F. és fiai). 78 lap. Ára 1 Kor.